

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 020578-2025)
ירושלים, י"ב בטבת התשפ"ה
12 בינואר 2025

לכבוד
חבר הכנסת ולדימיר בליאק
חברת הכנסת נעמה לזימי
חבר הכנסת חמד עמאר
חבר הכנסת נאור שירי
חברת הכנסת אורית פרקש הכהן
חבר הכנסת אחמד טיבי
חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן
חברת הכנסת אימאן חטיב יאסין

שלום רב,

הנדון : בקשתכם לפסילת הדיון וההצבעה של פנייה מס' 171-214, 503-520 בוועדת הכספים
סימוכין : מכתבכם מיום 31/12/2024

לאחר בירור עובדתי ומשפטי שקיימתי עם עו"ד שלומית ארליך, היועצת המשפטית לוועדת הכספים, שאישרה את הפצת הפניה התקציבית בהתאם לנוהל ההעברות התקציביות של הוועדה ושהנחתה את עוזרתה, עו"ד תמר בנתורה שהעניקה את הייעוץ המשפטי בדיון שנוהל על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי, בבוקרו של יום 31/12/2024. להלן התייחסותי לבקשתכם :

1. תחילה לעובדות. רק לאחר שהייעוץ המשפטי לוועדה השלים את הבדיקה הנדרשת ביחס לפניה, דרש ממשרד האוצר וממשרד החינוך להעביר השלמות לפניה, ווידא כי צורפו לפניה התקציבית כלל המידע הנדרש, לרבות ביאור והרחבת דברי ההסבר לפניה, חוות הדעת המשפטיות וכלל החלטות הממשלה המוזכרות בה- הפניה וכלל החומרים הקשורים בה הועברו על ידי מזכירות הוועדה לחברי הוועדה.
2. הפצת החומר נעשתה ביום 30/12/2024 בשעה 18:23, כלומר ביום שקדם לדיון בה, בקבוצת הווטסאפ של הוועדה, בין היתר משום שמזכירות הוועדה התבקשה על ידי חברי הוועדה להפיץ חומרים בדרך זו על מנת להקל על זמינות הצפייה במידע ולהנגישו. הפניה והחומר הנלווה לה הופצו פעם נוספת למחרת בשעה 10:10, בדואר האלקטרוני, יחד עם פניות תקציביות נוספות ולא היה בכך הוספה של מידע חדש או אחר ביחס לאותה פניה תקציבית.
3. עוד יודגש כי הייעוץ המשפטי של הוועדה פעל בהתאם לנוהל ועמד עליו. לפיכך, הפניות התקציביות שלא ענו על תנאי הנוהל לא הובאו לדיון בוועדה.
4. אכן, עניינו בפניה מורכבת ובעלת היקף תקצוב משמעותי של כ-4 מיליארד ש"ח, אך עיקר הפניה הוא תשלום הוצאות שכר וכ-153 מלש"ח בה הם כספים קואליציוניים.
5. הדיון בוועדה החל בבוקר יום ה-31/12/2024, החלק הראשון של הדיון בפניה תקציבית זו בלבד ארך כשעתיים וחצי. במהלך הדיון נשאלו עשרות של שאלות על ידיכם ועל ידי חברי הכנסת שנכחו בדיון, בין היתר לעניין תקצוב רשתות החינוך, חוסרי שכר ותקצובם בסוף השנה, תקצוב החינוך המיוחד, תרבות יהודית, תוכניות הזנה, מדד תמרוץ וטיפול ופסיקת בית המשפט בנושא, שירותי הסעות, כספים קואליציוניים וכיוצב'. נציגי משרד האוצר, החשב הכללי ומשרד החינוך אשר נכחו בדיון השיבו לשאלות שנשאלו.

6. בסמוך להודעת יושב ראש הישיבה כי הוא מבקש לעבור להצבעה, ביקשתם לקיים התייעצות סיעתית, ונטען כי לא קיבלתם את מלוא התשובות לשאלותיכם כנדרש. לאחר ההתייעצות הסיעתית, יושב ראש הישיבה הודיע כי לא יקיים את ההצבעה על הפניה וביקש ממשרד האוצר להשיב על השאלות. הדיון בוועדה המשיך, בשלב זה, לפרק זמן נוסף של כ-20 דקות, ולאחר מכן התקיימה הצבעה, שבסיומה ביקשתם כי הוועדה תקיים דיון מחדש (רוויזיה) בנושא.
7. בטרם התקיימה הצבעה על הרוויזיה, שבו חברי הכנסת וטענו כי לא קיבלו תשובות וכי ההצבעה לא היתה תקינה. העוזרת המשפטית שנכחה בדיון ציינה כי עד שתתקיים הצבעה על הרוויזיה, ייערך מיפוי של השאלות שלגביהן לא ניתנו תשובות והאוצר ישיב עליהן.
8. אמנם בסופו של דבר, יושב ראש הוועדה קיים הצבעה על הרוויזיה בטרם ניתנו תשובות על השאלות הבודדות שנותרו ללא מענה.
9. ואולם, כפי שגם ציינה עו"ד ארליך בדיון הוועדה המאוחר באותו יום, רוב השאלות שנשאלו על ידי חברי הכנסת במהלך הדיון בוועדה נענו. כמו כן, בדיון הוועדה המאוחר, (שגם עו"ד ארליך וגם אני נכחנו בו) יושב ראש הוועדה, חבר הכנסת משה גפני, קיבל את עמדתה, כך שההצבעה על הרוויזיה שהתקיימה באותו בוקר בוטלה, וקוימה מחדש לאחר קבלת תשובות. בכך התאפשר לנציגי המשרדים לענות לחברי הוועדה על כל אותן שאלות שלא קיבלו מענה, בבוקר הדיון.
10. כידוע לכם, בדיון המאוחר שהתקיים באותו ערב, התייחסתי גם להתנהלות משרד האוצר מול הוועדה ב-10 הימים האחרונים לשנת הכספים. ציינתי כי משרד האוצר העביר פניות תקציביות רבות שייתכן שלו נערך כראוי, היה מעביר אותן בלוחות זמנים סבירים ולא בדרך בה ההעברות התקבלו במזכירות ועדת הכספים ברגע האחרון; הפנייה האחרונה התקבלה ב-31/12/2024 בשעה 19:00, בדיוק באותה שעה בה הבעתי את הביקורת על התנהלות משרד האוצר בדיון הוועדה.
11. עמדתי על כך שעל משרד האוצר להיערך מבעוד מועד, לכבד את עבודתה של הכנסת ושל הוועדה, לתת תשובות מלאות לשאלותיהם הענייניות של חברי הכנסת ולא להעביר פניות תקציביות ברגע האחרון, ביתר שאת בשבוע האחרון של השנה.
12. בשולי הדברים וכפי שצינתי בדיון המאוחר שהתקיים בוועדה, ראיתי לנכון להתייחס לקיום דיון הוועדה בשעות הערב של חג החנוכה. לאורך השנים, לא התקיימו דיוני ועדות לאחר השעות שהוסכם עליהן כשעות המליאה בחג החנוכה, בהיעדר הסכמה אחרת בין חברי הכנסת. זאת, גם לנוכח כיבוד חברי הכנסת אלה את אלה וכן כיבוד חברי הכנסת את עובדי הכנסת ואת עבודת הכנסת. הצרתי על כך שנמצא לנכון לקיים את הדיון, וזאת לאחר שהצטברו פניות תקציביות רבות על שולחנה. עם זאת, יצוין שבאותו דיון לאחר ביטול הרוויזיה, ולפני ההצבעה עליה מחדש, התקבלו כלל התשובות לשאלותיכם. כמו כן, ולאחר דברים אלה, חברי הוועדה מהקואליציה ומהאופוזיציה הגיעו להסכמות ביניהם והוועדה קיימה דיונים רק בשלוש העברות תקציביות שסוכם עליהן.
13. בנסיבות הענין ולאור השתלשלות הדברים כמפורט לעיל, איני מוצאת כי נפל פגם שיש בו כדי לפסול את ההצבעה שהתקיימה על הפניה התקציבית כאמור.
14. בהמשך לדברים שאמרתי בדיון ביחס להתנהלות משרד האוצר וכיבודו את עבודת הוועדה, בכוונתי להוסיף ולעמוד על הדברים מול גורמי האוצר והממשלה גם בדיוני התקציב לשנת 2025 וגם בכלל.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים:

מר בצלאל סמוטריץ', שר האוצר

חבר הכנסת משה גפני, יושב ראש ועדת הכספים

חבר הכנסת ינון אזולאי

עו"ד שלומית ארליך, היועצת המשפטית לוועדת הכספים

מר טמיר כהן, מנהל ועדת הכספים